

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตั้งแต่ช่วงแรกของภาวะวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปี 2540 เป็นต้นมา เศรษฐกิจโลก มีความปั่นป่วนอย่างยิ่งและทุกประเทศก็พุ่งเป้าไปที่การส่งออกเหมือนกัน รัฐจึงมีนโยบายหลักในการมุ่งเน้นสนับสนุนและส่งเสริมการส่งออกอย่างเต็มกำลังเนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศและยังมีส่วนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการจ้างแรงงานตลอดจนการลงทุนในด้านการค้าอุตสาหกรรม ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับหน่วยราชการของผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกเพื่อการส่งออกยังไม่ดีพอ ปัญหาโควตาการส่งออกที่มีน้อยไป ปัญหาเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีน้อยและยังไม่เข้าใจระบบการทำงานดีพอ รวมทั้งปัญหาด้านการเสียภาษีอากร(เศกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจและจรีพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ, 2536)

ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นภาษีทางตรงจัดเก็บจากฐานกำไรสุทธิซึ่งคำนวณได้จาก รายได้ของกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีหักด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ทรี ภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นภาระภาษีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องชำระ และปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามบทบัญญัติในประมวลรัษฎากร โดยภาษีเงินได้นิติบุคคลมีหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตรา ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่ค่อนข้างจะยุ่งยากซับซ้อน โดยเฉพาะเงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้ รายจ่าย ซึ่งนอกจากจะต้องปฏิบัติตามมาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากรแล้ว ยังจะต้องปฏิบัติตามมาตรา 65 ทวิ ว่าด้วยเงื่อนไขเกี่ยวกับการหัก ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา การตีราคาทรัพย์สินและสินค้านำเข้า การคำนวณเงินตราต่างประเทศ การจำหน่ายหนี้สูญ การยกเว้นการคำนวณเป็นรายได้สำหรับ ดอกเบี้ย เงินปันผล และภาษีขาย ในบางกรณี และต้องปฏิบัติตามมาตรา 65 ทรี ว่าด้วยการกำหนดรายจ่ายที่จะนำมาหักในการคำนวณ ภาษีเงินได้นิติบุคคลมิได้ หรือถ้าหักได้ก็ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจทำให้เกิด ปัญหาแก่ผู้ประกอบการได้

ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นภาษีทางอ้อมประเภทหนึ่งซึ่งเรียกเก็บจากบุคคลที่ซื้อสินค้าหรือรับบริการ จัดเก็บจากมูลค่าส่วนที่เพิ่มขึ้นของสินค้าหรือบริการในทุกขั้นตอนของการขายสินค้า หรือการให้บริการเฉพาะส่วนที่ยังไม่ผ่านการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มมาก่อน ดังนั้นภาษีมูลค่าเพิ่มจึงได้ชื่อว่าเป็นภาษีที่จัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน และมีความเป็นธรรมอย่างยิ่ง โดยผู้ประกอบการมีหน้าที่อื่น

รายการและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มทุกเดือนภาษี ซึ่งคำนวณจากยอดภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี และสำหรับสินค้าส่งออกต่างประเทศจะได้รับสิทธิในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มอัตรา ร้อยละ 0 (Zero Rating) ซึ่งจะทำให้ภาษีขายของผู้ประกอบการเป็นศูนย์ แต่เนื่องจากแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรมีการกำหนดรายละเอียดของ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขไว้มากมาย โดยเฉพาะบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องจุดความรับผิดชอบในการเสียภาษี ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม และการจัดทำรายงาน รวมทั้งกำหนดประเด็นความผิดไว้ หากผู้ประกอบการปฏิบัติผิดพลาดทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ซึ่งอาจทำให้เกิดค่าใช้จ่ายคือ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม โดยไม่จำเป็น

ธุรกิจการส่งออกสินค้าเป็นธุรกิจหนึ่งที่สำคัญต่อเศรษฐกิจในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่มีสินค้าหลากหลายประเภทที่เอื้ออำนวยต่อการส่งออก เช่น เฟอร์นิเจอร์ และผลิตภัณฑ์จากไม้ เสื้อผ้าสิ่งทอ เซรามิกเครื่องปั้นดินเผา เครื่องประดับ อัญมณี เครื่องเงิน รวมทั้งดอกไม้ประดิษฐ์และผลิตภัณฑ์จากกระดาษ เป็นต้น ทำให้ปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่มีผู้ประกอบการส่งออกทั้งหมดจำนวน 289 ราย (ศูนย์ส่งเสริมการส่งออกภาคเหนือ, 2549)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาภาษีที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกสินค้าของผู้ประกอบการในเขตท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 ซึ่งประกอบด้วยสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาจำนวน 12 สาขา เพื่อทำให้ทราบถึงประเด็นปัญหา และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัญหาภาษีอากรของผู้ประกอบการส่งออกในเขตท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1

นิยามศัพท์

ปัญหาภาษีอากร หมายถึง ปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการส่งออก หมายถึง ผู้ประกอบการส่งออก ที่จดทะเบียนนิติบุคคลกับศูนย์ส่งเสริมการส่งออกภาคเหนือ (เชียงใหม่) กระทรวงพาณิชย์

สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1 หมายถึง หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ภายในเขต
ความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร และกำกับดูแลผู้เสียภาษีเป็นราย
ผู้ประกอบการ การตรวจปฏิบัติการ และตรวจสอบภาษีอากร ประกอบด้วย สำนักงานสรรพากร
พื้นที่สาขา จำนวน 12 สาขา ได้แก่

1. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองเชียงใหม่ 1
2. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองเชียงใหม่ 2
3. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสารภี
4. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสะเมิง
5. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาหางดง
6. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสันป่าตอง
7. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาจอมทอง
8. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาดอยหล่อ
9. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแม่แจ่ม
10. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาฮอด
11. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาอมก๋อย
12. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาดอยเต่า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบปัญหาภาษีอากรของผู้ประกอบการส่งออกในเขตท้องที่สำนักงาน
สรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 1
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง ประชาสัมพันธ์ และ
ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการต่อไป